

Julius Cæsar: Gallerkrigen (57 f.v.t)

Fra: Julius Cæsar: *Gallerkrigen*, oversat fra græsk af Joh. B. Koch, Halycon, 2017, s. 77, 108

Introduktion til kilderne:

Det nordlige Italien, både syd og nord for alperne, var beboede af keltiske stammer, og blev af romerne kaldt "Gallien". Benævnelsen "Gallien" var meget bred, for al land nord for alperne – det nuværende Frankrig, Schweiz, Belgien og dele af Tyskland blev også løst indbefattet under betegnelsen "Gallien".

I 58 f.v.t. var Julius Cæsar "prokonsul" over Gallien og Illyrien (Altså det "oprindelige Gallien", norditalien), men Cæsar ville have mere rigdom, værdighed (dignitas), berømmelse (gloria) og magt. En stor sejr ville cementere hans ry som en af Roms største generaler og give ham militær hæder og popularitet blandt det romerske folk og forbedre hans position i den politiske rivalisering i Rom. Det blev til erobringen af det store Galliske område - de såkaldte "gallerkrige". Eftersom Gallien var et rigt område med mange ressourcer, berunder jord, slaver og krigsbytte kunne Cæsar desuden sikre midler til at betale sine soldater, hvilket var vigtigt for at sikre deres loyalitet. I en kombination af undertvingelse og voldsomme plyndringer nedkæmpede Cæsar den ene galliske stamme efter den anden og foretog undervejs togter til både Britannia og Germanien. Samlet set varede felttoget i Gallien – "Gallerkrigen" - 9 år.

En romersk krig skulle være "en retfærdig krig" (bellum iustum), og i realiteten udgjorde gallerne og germanerne ikke nogen alvorlig trussel mod Rom på dette tidspunkt. Men i 58 f.v.t. var de galliske Helvetii stammer begyndt at migrere, og de krydsede romerske område. Dette brugte Cæsar til at retfærdiggøre en fuld invasion af Gallien.

Julius Cæsars værk "Gallerkrigen" (på latin: Commentarii de Bello Gallico) giver en førstehåndsberetning om Cæsars militære kampanjer i Gallien fra 58 f.Kr. til 50 f.Kr. Værket er opdelt i syv bøger, hvor hver bog dækker ét år af kampagnen, og en ottende bog blev senere tilføjet af hans løjtnant Aulus Hirtius. Bøgerne er skrevet af Julius Cæsar selv, men han nævner altid sig selv i 3. person. Beretningerne blev løbende sendt hjem til Rom, hvor de blev læst højt på byens torve.

Følgende uddrag er fra bog 4, hvor Cæsar går til kamp mod germanerne

14. Med Hæren i tredobbelt Kamporden tilbagelagde han [Cæsar] nu hurtigt en Vejlængde af otte Mil og naaede Fjendens Lejr, inden Germanerne mærkede, hvad der gik for sig. Fuldstændig overraskede og forfærdede, og da den Hurtighed, hvormed vi var komne, og deres Landsmænds Fraværelse ikke levnede dem Tid hverken til at holde Raad eller til at gribe til Vaaben, vidste de i deres Forvirring ikke, hvad de helst skulde, enten føre deres Tropper ud mod Fjenden eller forsvare Lejren eller søge at frelse sig ved Flugt. Medens denne deres Angst tilkendegav sig ved Raab og Sammenstimlen, brød vore Soldater (...) ind i Lejren. Hvem der i Hast kunde gribe til Vaaben, gjorde en kort Tid Modstand og kæmpede inde mellem Vognene og Bagagen; men hele den øvrige Mængde, for største Delen Børn og Kvinder — de havde nemlig ført hele deres Husstand med sig over Rhinen — spredte sig i Flugt til alle Sider, forfulgte af Rytteriet, som Cæsar nu sendte ud.

15. Da Germanerne hørte Skrig bag ved sig og saa, hvorledes deres Hustruer og Børn blev hugget ned, kastede de Vaabnene, lod Felttegnene i Stikken og styrtede ud af Lejren; men da de kom til det Sted, hvor Mosa og Rhinen; løber sammen, og saa, at al videre Flugt var afskaaret, lod en Mængde af dem sig nedhugge, de øvrige kastede sig i Floden og omkom i den rivende Strøm som Ofre enten for Frygt eller Træthed. Vore Folk vendte tilbage til Lejren uden at have mistet saa meget som een Mand og med kun ganske faa saarede efter en Krig, som de havde frygtet saa meget, og hvor Fjendernes Tal havde været fire hundrede og tredive Tusind. De Mænd, Cæsar havde holdt tilbage i Lejren, tillod han at gaa frit

bort; men da de var bange for at blive dræbt eller pint af Gallerne, hvis Marker de havde hærget, erklærede de, at de hellere vilde blive, og han beholdt dem da hos sig som frie Mænd.”